

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет лінгвістики**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан ФЛ**

_____ Н. С. Саєнко
(підпис)

« ____ » _____ 2017 р.

«КУЛЬТУРОЛОГІЯ» 6/Ш

**РОБОЧА ПРОГРАМА
кредитного модуля**

підготовки бакалавра

напряму 035 – Філологія

форми навчання заочна

Ухвалено методичною комісією
Факультету лінгвістики
Протокол від 29.06.2017 р. № 10

Голова методичної комісії

_____ С.В. Ібрагімова
(підпис) (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2017 р.

Робоча програма кредитного модуля «Культурологія» 6/III для студентів за напрямом підготовки 035 – Філологія освітнього ступеня бакалавра, за заочною формою навчання складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Культурологія»

Розробник робочої програми:

доцент, к.ф.н. Онуфрієнко О. П.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри української мови, літератури та культури

Протокол від «14» червня 2017 р. № 11

Завідувач кафедри

_____ О.П. Онуфрієнко

«__» _____ 2017 р.

1. Опис кредитного модуля

Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Галузь знань 0203 - Гуманітарні науки	Назва навчальної дисципліни, до якої належить кредитний модуль Культурологія	Форма навчання заочна
Напрямок підготовки 6.020303 –«Філологія»	Кількість кредитів ECTS – 2	Статус кредитного модуля вибіркові дисципліни
-	Змістових розділів – 3	Цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки
-	-	Рік підготовки: 4-й
-	-	Семестр – 7-й
Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Загальна кількість 60 год.	Лекції – 10 год.
		-
	Тижневих годин: аудиторних – 0,6 СРС – 2,8	-
		Самостійна робота – 50 год.
		Вид та форма семестрового контролю залік

Предмет кредитного модуля: основні теоретичні проблеми культурології, концептуальні засади щодо розуміння витоків і цивілізаційних віх історії світової культури, логіка розгортання культурогенезу як світоглядних віх історії людства, збереження полікультурності світу в умовах мультикультуралізму та глобалізаційного вектору сучасної культури.

Міждисциплінарні зв'язки: кредитний модуль «Культурологія» у структурно-логічній схемі підготовки фахівця є узагальненням і систематизацією знань, набутих при вивченні дисциплін «Філософія» (2 курс), а також «Історія української культури» НГ-02.

2. Мета та завдання кредитного модуля

2.1. Метою кредитного модуля є формування у студентів компетентностей:

- здатність поєднувати теоретичні та практичні аспекти культури в процесі їхньої діяльності з урахуванням можливих наслідків для суспільства;
- здатність проводити коректне спостереження за діяльністю людини для того, щоб екстраполювати зовнішні соціокультурні явища, результати спостереження на знаковий рівень інформаційної фіксації;

2.2. Основні завдання кредитного модуля.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- сутності культури і соціально-культурні процесів загалом, які насамперед звернені до світоглядних потреб сучасної людини
- стратегій, за допомогою яких знання з культурології формуватиме власну життєву позицію і можливість стратегічного осмислення професійного становлення.

уміння:

- з урахуванням правил поведінки проводити нормування та систематизацію результатів спостереження за діяльністю;
- за допомогою критеріїв нормування та систематизації визначити культурний контекст;

досвід:

- реалізації та інтеграції власної діяльності у культурне середовище

3. Структура кредитного модуля

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Всього	у тому числі	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
Розділ (змістовий модуль) 1. Культурологія як наука: Культура природа цивілізація			
<i>Тема 1.1. Предмет та методологічні засади культурології, що вивчає специфіку розвитку матеріально та духовної та духовної культури.</i>	4	-	4
<i>Тема 1.2. Культура як джерело та засіб забезпечення людської діяльності та суспільного життя</i>	4	-	4
Разом за розділом 1	8	-	8
Розділ (змістовий модуль) 2. Еволюція культури			
<i>Тема 2.1. Басейн Середземномор'я – колыска</i>	4	-	4

давніх цивілізацій			
Тема 2.2. Античність та її роль у розвитку Європейської цивілізації	6	2	4
Тема 2.3. Християнський вимір культури	4	-	4
Тема 2.4. Відродження, Реформація та становлення культури Нового часу	6	2	4
Тема 2.5. Нові форми культурного життя XIX – XXI століття	4	-	4
Разом за розділом 2	24	4	20
Розділ (змістовий модуль) 3. Проблема культурної ідентифікації – специфіка української культури в контексті європейської традиції			
Тема 3.1. Духовний світ та міфологічні уявлення давніх слов'ян	4	-	4
Тема 3.2. Світоглядні начала культури Київської Русі	6	2	4
Тема 3.3. Українське бароко – нове світовідчуття і самопізнання національної душі	6	2	4
Тема 3.4. Сучасна українська культура в контексті світової культури	6	2	4
Разом за розділом 3	22	6	16
Залік	6		6
Всього годин	60	10	50

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1.	<p>Лекція 1 Європейська цивілізація: від античності до сучасності. Феномен “грецького дива і значення надбань класичної Греції для світової культури. Давньогрецький поліс як форма державного упорядкування. Особливості античної демократії. Мистецтво як засіб творення світу за законами краси (скульптура, архітектура, театр). Характерні відмінності доби еллінізму. Римська культура як самобутній етап продовження антично-грецької традиції. Ідеологічний міф про “Рим як вічне місто”.</p> <p>Література</p> <p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> Історія світової культури: Навч. посіб. / Кер. авт. кол. Л.Т.Левчук. – К., 1999. Розд.1. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. За ред. М.М.Заковича. – К., 2004. Част.1. Розд.3. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура: Курс лекцій. – К., 1997. Розд.1, лекцій 3. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. – К., 2001. Част.2, параграф 1. Шпенглер О. Закат Європи. – М., 1993., т.1; 2000, т.2. <p>Питання на СРС.</p> <ol style="list-style-type: none"> Історико-культурний феномен античності: теоретичний аспект. Етапи розвитку культури Стародавньої Греції. Культура Стародавнього Риму. Людина в античній культурі.

2.	<p>Лекція 2. Відродження як «перехідна» епоха в розвитку європейської культури. Реформація і становлення культури Нового часу. Духовний ідеал Нового часу, шляхи самореалізації окремої людини.</p> <p>Література: <i>Базова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової культури: Навч. посіб. / Кер. авт. кол. Л.Т.Левчук. – К., 1999. Розд.1. 2. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / За ред. С.М.Клапчука. – К., 2002. Розд.1, параграфи 1,2. 3. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. За ред. М.М.Заковича. – К., 2004. Част.1. Розд.3. 1. Шевнюк О.Л. Культурологія: Навч. посіб. – К., 2004. Розд.1, тема 3. <p><i>Допоміжна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диалектика деятельности и культура. – К., 1983. 2. Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура: Курс лекцій. – К., 1997. Розд.1, лекцій 3. 3. Тойнби А. Постигание истории. – М., 1991. 4. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. – К., 2001. Част.2, параграф 1, с.68-81. <p>Питання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реформація і становлення культури Нового часу. 2. Людина в українській та світовій культурах Нового часу.
3.	<p>Лекція 3. Запровадження християнства та формування нової ідеології життя і світорозуміння в контексті проблеми культурного простору та зв'язків.</p> <p>Література: <i>Базова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. кол. Л.Т.Левчук. – К., 1997., Розд. V, Параграф 1. 2. Кермач Л.І., Багацький В.В. Культурологія /історія і теорія світової культури ХХ століття/: Навч. посібник. – Харків, 2003., Розд.ІІ. <ol style="list-style-type: none"> 1. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. – К., 1996. <p><i>Допоміжна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. кол. Л.Т.Левчук. – К., 1999., Розд.ІІ. <p>Питання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель державотворення часів Київської Русі. 2. Особливості розуміння людини: державотворці та мислителі Київської Русі. 3. Літописання та література, мистецтво Київської Русі.
4.	<p>Лекція 4. Філософське підґрунтя барокової художньої картини світу. Архітектура і образотворче мистецтво барокової доби в Україні.</p> <p>Література: <i>Базова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. кол. Л.Т.Левчук. – К., 1997., Розд. V, Параграф 1. 2. Шевнюк О.Л. Культурологія: Навч. посібник. – К., 2004., Тема 1,2, Параграфи 1-5. <p><i>Допоміжна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кермач Л.І., Багацький В.В. Культурологія /історія і теорія світової культури ХХ століття/: Навч. посібник. – Харків, 2003., Розд.ІІ. <p>Питання на СРС Література барокової доби.</p>

5.	<p>Лекція 5. Багатовимірність аспектів контекстуалізації української культури XIX – XX століття. Творчість видатних вітчизняних науковців та митців (письменників, композиторів, художників, архітекторів) української культури XIX – XX ст. в контексті розвитку світової культури. Сучасна українська культура у вимірі ментальної неповторності в умовах загальноєвропейського розвитку та глобалізації. Постмодерний простір української культури: постаті й проблематика.</p> <p>Література: <i>Базова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч.посібник / Кер.авт.кол. Л.Т.Левчук. – К., 1997., Розд. V, Параграф 1. 2. Кермач Л.І., Багацький В.В. Культурологія /історія і теорія світової культури XX століття/: Навч.посібник. – Харків, 2003., Розд.П. 3. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. – К., 1996. 4. Шевнюк О.Л. Культурологія: Навч.посібник. – К., 2004., Тема 1,2, Параграфи 1-5. <p><i>Допоміжна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової культури: Навч.посібник / Кер.авт.кол. Л.Т.Левчук. – К., 1999., Розд.П. <p>Питання на СРС Виконати аналітичний огляд навчальної і наукової літератури на тему: “Постмодерністська модель світу в українській і світовій інтерпретаціях”. Дати відповідь на питання: “Феномен української культури”. Підготувати повідомлення на тему: “Кого і чому я вважаю одним із найвизначніших діячів української культури”. Відповідь обґрунтуйте (за вибором студента).</p>
----	---

5. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Система рейтингових балів, критерії оцінювання та умови допуску до семестрової атестації наведено у «Положенні про рейтингову систему оцінки успішності студентів з кредитного модуля НГ-02 «Культурологія».

6. Методичні рекомендації

Курс “Культурологія” належить до вибіркових дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки, які формують компетенції з культурології.

Вивчення культурології передбачає традиційні форми навчального процесу – лекції та самостійну роботу студента. Враховуючи, що метою курсу є не тільки розкриття загальнолюдського смислу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини в суспільстві, а й формування та розвиток у студентів певних умінь для подальшого використання набутих знань у своїй професійній діяльності, особливого значення набуває ефективна самостійна робота студентів над поєднанням теоретичних положень й практичних навичок та участь у диспуті, який відбувається на лекції.

Самостійна робота студентів з вивчення дисципліни “Культурологія” має найрізноманітніші форми, а саме:

- опрацювання лекційного матеріалу;

- самостійне вивчення додаткової літератури та окремих тем курсу;
- вивчення та конспектування навчального матеріалу та першоджерел;
- підготовка до заліку;
- збирання матеріалів для диспуту;
- використання комп'ютерних програм.

Лекція, прочитана кваліфікованим, досвідченим викладачем і ретельно законспектована студентом, кладе початок самостійного вивчення предмету студентами тема за темою. Уважне слухання і якомога повніше конспектування лекції є надійним компасом у вивченні матеріалу.

Готуючись до заліку, студент вивчає конспект лекцій, звіряє його з програмою курсу, конспектує рекомендовану літературу. Щоб краще оволодіти матеріалом, студент має бути вищою мірою вимогливим до себе, дисциплінованим і зацікавленим у навчанні. Рекомендується до кожної теми складати словник, щоб точно й чітко знати суть кожної наукової категорії та поняття, а також взаємозв'язки між ними.

Найвища якість самостійної роботи студента досягається тоді, коли його власна думка випереджає сторонню допомогу в процесі вивчення нового матеріалу. Це особливо важливо в культурології, яка на перше місце ставить логічний підхід, пов'язуючи його з історичним розвитком тих чи інших процесів і явищ. Тому диспут передбачає висловлення студентами різних поглядів на проблему, яка розглядається на лекції.

Закономірність навчання така: чим ефективніша й систематичніша самостійна робота студента, тим глибші й міцніші його знання. І навпаки, оволодіння знаннями "штурмом" напередодні заліку веде до поверхових, розрізнених знань окремих розділів і такого ж швидкого їх "вивітрювання" з голови після атестаційного контролю.

Систематична й ефективна самостійна робота студента, активним проявом якої є участь у диспуті, стає об'єктом особливої уваги викладача, його контролю та сприяння. З цією метою викладач проводить диспути, атестації поточної успішності, викликає студентів на консультації, бесіди тощо.

7 Рекомендована література

7.1. Базова

1. Бичко А.К. Теорія та історія світової і вітчизняної культури : Курс лекцій / А.К. Бичко. – К., 1992.
2. Історія світової культури : Навч. посіб. / [Кер.авт.кол. Л.Т.Левчук]. – К., 1999.
3. Історія української та зарубіжної культури : Навч. посіб. / [За ред. С.М.Клапчука]. – К., 2002.

4. Кормич Л.І. Культурологія : історія і теорія світової культури ХХ століття : Навч. посіб / Л.І. Кормич, В.В. В.В. Багацький. – Харків, 2003.
5. Культурологія : українська та зарубіжна культура : Навч.посіб./ [За ред. М.М.Заковича]. – К., 2004.
6. Шевнюк О.Л. Культурологія : Навч.посіб / О.Л. Шевнюк. – К., 2004.

7.2 Допоміжна

1. Гречанко В.А. Історія світової та української культури : Підруч. для вищ. закл. Освіти / В.А. Гречанко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. – К., 2000.
2. Лобас В.Х. Українська і зарубіжна культура : Курс лекцій / В.Х. Лобас., Ю.Г. Легенький. – К., 1997.
3. Тейяр де Шарден П. Феномен человека / П. Тейяр де Шарден. – М., 1987.
4. Тойнби А. Постижение истории / А. Тойнби. – М., 1991.
5. Файнберг Л.А. У истоков социогенеза: от стада обезьян к общине первобытных людей / Л.А. Файнберг. – М., 1980.
6. Фрейд З. Тотем и табу / З. Фрейд. – М., 1997.
7. Шпенглер О. Закат Европы / О. Шпенглер. – М., 1993.
8. Ясперс К. Смысл и познание истории / К. Ясперс. – М., 1991.

7.3.Енциклопедії, словники

1. Культурологія. Краткий тематический словарь. – Ростов н/Д, 2001.